EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 4.6.2025
COM(2025) 304 final/2
Downgraded on 4.6.2025

2025/0158 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o přijetí eura Bulharskem ke dni 1. ledna 2026

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Dne 3. května 1998 Rada rozhodla, že Belgie, Německo, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko a Finsko splnily podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 1999. Dánsko a Spojené království využily svých tzv. doložek o neúčasti, a Rada je proto neposuzovala. Řecko a Švédsko Rada posuzovala jako členské státy, na které se vztahuje výjimka.

Dne 19. června 2000 Rada rozhodla, že Řecko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2001. Země, které přistoupily k Evropské unii dne 1. května 2004 (Česko, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovinsko a Slovensko), se staly členskými státy, na které se vztahuje výjimka, v souladu s článkem 4 příslušného aktu o přistoupení.

Dne 11. července 2006 Rada rozhodla, že Slovinsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2007.

Bulharsko a Rumunsko přistoupily k Evropské unii dne 1. ledna 2007 a staly se členskými státy, na které se vztahuje výjimka, v souladu s článkem 5 příslušného aktu o přistoupení.

Dne 10. července 2007 Rada rozhodla, že Kypr a Malta splnily podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2008.

Dne 8. července 2008 Rada rozhodla, že Slovensko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2009.

Dne 13. července 2010 Rada rozhodla, že Estonsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2011.

Dne 9. července 2013 Rada rozhodla, že Lotyšsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2014.

Dne 23. července 2014 Rada rozhodla, že Litva splnila podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2015.

Dne 12. července 2022 Rada rozhodla, že Chorvatsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2023.

Ustanovení čl. 140 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) stanoví, že alespoň jednou za dva roky, nebo na žádost členského státu, na který se vztahuje výjimka, Komise a Evropská centrální banka (ECB) podávají Radě zprávy o pokroku dosaženém členskými státy, na které se vztahuje výjimka, při plnění jejich závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie.

Komise by měla na základě své vlastní zprávy a zprávy ECB předložit Radě návrh na rozhodnutí Rady, přijímané postupem podle čl. 140 odst. 2 SFEU, o zrušení výjimky těch členských států, jež splňují nezbytné podmínky.

Dne 4. června 2025 byly zveřejněny konvergenční zprávy Komise i ECB. Tyto zprávy mimo jiné posuzují slučitelnost vnitrostátních právních předpisů Bulharska, včetně statutu jeho národní centrální banky, s články 130 a 131 SFEU a se statutem Evropského systému centrálních bank a ECB.

Tyto zprávy rovněž posuzují, zda bylo dosaženo vysokého stupně udržitelné konvergence, a to na základě splnění konvergenčních kritérií, a zohledňují několik dalších faktorů požadovaných v čl. 140 odst. 1 posledním pododstavci SFEU.

Komise ve své konvergenční zprávě dochází k závěru, že Bulharsko splňuje podmínky k přijetí eura.

ECB ve své konvergenční zprávě nezjistila žádné překážky pro zrušení výjimky týkající se Bulharska.

Komise na základě své zprávy a zprávy ECB přijala připojený návrh rozhodnutí Rady o zrušení výjimky Bulharska s účinkem ode dne 1. ledna 2026.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Diskuse s členskými státy o výzvách hospodářské politiky v členských státech se v rámci různých okruhů pravidelně odehrávají v Hospodářském a finančním výboru a v rámci ECOFIN/Euroskupiny. Součástí jsou i neformální diskuse o otázkách, které jsou obzvláště relevantní pro přípravu eventuálního vstupu do eurozóny (včetně kurzových politik).

Hospodářský vývoj v eurozóně a v členských státech se hodnotí prostřednictvím různých postupů koordinace hospodářských politik a dohledu nad nimi (zejména podle článku 121 SFEU), a jako součást pravidelného dohledu a analýz, které Komise provádí v souvislosti s vývojem v jednotlivých zemích i v oblasti eurozóny (včetně prognóz, pravidelných publikačních řad a podávání informací Hospodářskému a finančnímu výboru a ECOFIN/Euroskupině). V souladu se zásadou proporcionality a v souladu s předchozí praxí nebylo provedeno žádné formální posouzení dopadů.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

3.1. Právní základ

Právním základem tohoto návrhu je čl. 140 odst. 2 SFEU, který stanoví postup pro rozhodnutí Rady o přijetí eura a pro zrušení výjimky v dotyčných členských státech.

Rada jedná na základě návrhu Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem, po projednání v Evropské radě a po obdržení doporučení přijatého kvalifikovanou většinou svých členů zastupujících členské státy, jejichž měnou je euro.

3.2. Subsidiarita a proporcionalita

Návrh spadá do výlučné pravomoci Unie. Zásada subsidiarity se proto neuplatní.

Tato iniciativa nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení jejího cíle, a je tedy v souladu se zásadou proporcionality.

3.3. Volba právního nástroje

V souladu s čl. 140 odst. 2 SFEU je vhodným právním nástrojem rozhodnutí.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Unie.

2025/0158 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o přijetí eura Bulharskem ke dni 1. ledna 2026

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 140 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na zprávu Evropské komise[1],

s ohledem na zprávu Evropské centrální banky[2],

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ([3]),

s ohledem na projednání v Evropské radě,

s ohledem na doporučení přijaté členy Rady zastupujícími členské státy, jejichž měnou je euro ([4]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 1. ledna 1999 byla zahájena třetí etapa hospodářské a měnové unie (HMU). Rada na svém zasedání na úrovni hlav států nebo předsedů vlád konaném v Bruselu dne 3. května 1998 rozhodla, že Belgie, Německo, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko a Finsko splnily podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 1999[5].

(2) Rozhodnutím 2000/427/ES[6] Rada rozhodla, že Řecko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2001. Rozhodnutím 2006/495/ES[7] Rada rozhodla, že Slovinsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2007. Rozhodnutími 2007/503/ES[8] a 2007/504/ES[9] Rada rozhodla, že Kypr a Malta splnily podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2008. Rozhodnutím 2008/608/ES[10] Rada rozhodla, že Slovensko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura.

---

(1) Zpráva ze dne [……] (dosud nezveřejněná v Úředním věstníku).
(2) Zpráva ze dne [……] (dosud nezveřejněná v Úředním věstníku).
(3) Stanovisko ze dne [……] (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).
(4) Úř. věst. C […], […] […]
([5]) Rozhodnutí Rady 98/317/ES ze dne 3. května 1998 v souladu s čl. 109j odst. 4 Smlouvy (Úř. věst. L 139, 11.5.1998, s. 30).
([6]) Rozhodnutí Rady 2000/427/ES ze dne 19. června 2000 v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Řeckem ke dni 1. ledna 2001 (Úř. věst. L 167, 7.7.2000, s. 19).
([7]) Rozhodnutí Rady 2006/495/ES ze dne 11. července 2006 v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Slovinskem ke dni 1. ledna 2007 (Úř. věst. L 195, 15.7.2006, s. 25).
([8]) Rozhodnutí Rady 2007/503/ES ze dne 10. července 2007 v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Kyprem ke dni 1. ledna 2008 (Úř. věst. L 186, 18.7.2007, s. 29).
([9]) Rozhodnutí Rady 2007/504/ES ze dne 10. července 2007 v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Maltou ke dni 1. ledna 2008 (Úř. věst. L 186, 18.7.2007, s. 32).
([10]) Rozhodnutí Rady 2008/608/ES ze dne 8. července 2008 v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Slovenskem ke dni 1. ledna 2009 (Úř. věst. L 195, 24.7.2008, s. 24).

Rozhodnutím 2010/416/EU[11] Rada rozhodla, že Estonsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura. Rozhodnutím 2013/387/EU[12] Rada rozhodla, že Lotyšsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura. Rozhodnutím 2014/509/EU[13] Rada rozhodla, že Litva splnila podmínky nezbytné pro přijetí eura. Rozhodnutím 2022/1211/EU[14] Rada rozhodla, že Chorvatsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura.

(3) V souladu s bodem 1 Protokolu č.16 o některých ustanoveních týkajících se Dánska připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství a v souladu s rozhodnutím, jež přijaly hlavy států nebo předsedové vlád v Edinburghu v prosinci 1992, oznámilo Dánsko Radě, že se nezúčastní třetí etapy HMU. O zahájení postupu podle čl. 140 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) Dánsko nepožádalo.

(4) Na základě rozhodnutí 98/317/ES je Švédsko členským státem, na který se vztahuje výjimka ve smyslu čl. 139 odst. 1 SFEU. V souladu s článkem 4 aktu o přistoupení z roku 2003 ([15]) jsou Česko, Maďarsko a Polsko členskými státy, na které se vztahuje výjimka ve smyslu čl. 139 odst. 1 SFEU. V souladu s článkem 5 aktu o přistoupení z roku 2005 ([16]) jsou Bulharsko a Rumunsko členskými státy, na které se vztahuje výjimka ve smyslu čl. 139 odst. 1 SFEU.

(5) Dne 1. července 1998 byla založena Evropská centrální banka (ECB). Evropský měnový systém byl nahrazen mechanismem směnných kurzů, jehož vytvoření bylo dohodnuto usnesením Evropské rady ze dne 16. června 1997 o zřízení mechanismu směnných kurzů ve třetí etapě hospodářské a měnové unie ([17]). Postupy používané v rámci mechanismu směnných kurzů ve třetí etapě hospodářské a měnové unie (ERM II) byly upraveny v Dohodě ze dne 16. března 2006 mezi ECB a národními centrálními bankami členských států mimo eurozónu o provozních postupech mechanismu směnných kurzů ve třetí etapě hospodářské a měnové unie ([18]).

(6) V čl. 140 odst. 2 SFEU je stanoven postup pro zrušení výjimky dotyčných členských států. Alespoň jednou za dva roky, nebo na žádost členského státu, na který se výjimka vztahuje, Komise a ECB mají podávat Radě zprávu postupem podle čl. 140 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.

(7) Vnitrostátní právní předpisy členských států, včetně statutů jejich národních centrálních bank, je nutno podle potřeby upravit, aby byla zajištěna jejich slučitelnost s články 130 a 131 Smlouvy o fungování EU a se statutem Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut ESCB a ECB“). Zprávy Komise a ECB poskytují podrobné posouzení slučitelnosti právních předpisů Bulharska s články 130 a 131 SFEU a se statutem ESCB a ECB.

([11]) Rozhodnutí Rady 2010/416/EU ze dne 13. července 2010 v souladu s čl. 140 odst. 2 Smlouvy o přijetí eura Estonskem ke dni 1. ledna 2011 (Úř. věst. L 196, 28.7.2010, s. 24).

([12]) Rozhodnutí Rady 2013/387/EU ze dne 9. července 2013 o přijetí eura Lotyšskem ke dni 1. ledna 2014 (Úř. věst. L 195, 18.7.2013, s. 24).

([13]) Rozhodnutí Rady 2014/509/EU ze dne 23. července 2014 o přijetí eura Litvou ke dni 1. ledna 2015 (Úř. věst. L 228, 31.7.2014, s. 29).

([14]) Rozhodnutí Rady 2022/1211/EU ze dne 12. července 2022 o přijetí eura Chorvatskem ke dni 1. ledna 2023 (Úř. věst. L 187, 14.7.2022, s. 31).

([15]) Úř. věst. L 236, 23.9.2003, s. 33.

([16]) Úř. věst. L 157, 21.6.2005, s. 203.

([17]) Úř. věst. C 236, 2.8.1997, s. 5.

([18]) Úř. věst. C 73, 25.3.2006, s. 21.

(8) Podle článku 1 Protokolu č. 13 o kritériích konvergence, připojeného k SFEU, se kritériem cenové stability, jak je uvedeno v čl. 140 odst. 1 první odrážce SFEU, rozumí, že členský stát vykazuje dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace měřenou v průběhu jednoho roku před provedeným šetřením, jež nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru inflace nejvýše tří členských států, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků. Pro účely kritéria cenové stability se inflace měří pomocí harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HISC), který je definován v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/792 ([19]). K posouzení kritéria cenové stability byla inflace členského státu změřena pomocí procentuální změny aritmetického průměru dvanácti měsíčních indexů ve srovnání s aritmetickým průměrem dvanácti měsíčních indexů za předchozí období. Ve zprávách Komise a ECB se použila referenční hodnota vypočítaná jako jednoduchý aritmetický průměr míry inflace třech členských států, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability, a navýšená o 1,5 procentního bodu. V jednoletém období, které skončilo v dubnu 2025, činila vypočítaná referenční hodnota inflace 2,8 % a třemi členskými státy, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability, byly Irsko s mírou inflace 1,2 %, Finsko s mírou inflace 1,3 % a Itálie s mírou inflace 1,4 %

(9) V souladu s článkem 2 protokolu č. 13 kritérium stavu veřejných rozpočtů, jak je uvedeno v čl. 140 odst. 1 druhé odrážce Smlouvy o fungování EU, vyžaduje, aby se v době šetření na členský stát nevztahovalo rozhodnutí Rady podle čl. 126 odst. 6 Smlouvy o fungování EU o existenci nadměrného schodku.

(10) V souladu s článkem 3 protokolu č. 13 kritérium účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému, jak je uvedeno v čl. 140 odst. 1 třetí odrážce Smlouvy o fungování EU, vyžaduje, aby členský stát alespoň po dobu posledních dvou let před šetřením dodržoval normální fluktuační rozpětí stanovené mechanismem směnných kurzů (ERM) Evropského měnového systému, aniž by byl směnný kurz vystaven silným tlakům. Zejména pak nesmí členský stát v tomto období z vlastního podnětu devalvovat dvoustranný střední kurz své měny vůči euru. Od 1. ledna 1999 poskytuje ERM II rámec pro posuzování plnění kritéria směnného kurzu. Komise a ECB při posuzování plnění tohoto kritéria ve svých zprávách zkoumaly dvouleté období, jež skončilo 19. května 2025.

(11) V souladu s článkem 4 protokolu č. 13 kritérium konvergence úrokových sazeb, jak je uvedeno v čl. 140 odst. 1 čtvrté odrážce SFEU znamená, že v průběhu jednoho roku před šetřením průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba členského státu nepřekračovala o více než dva procentní body úrokovou sazbu nejvýše tří členských států, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků. Kritériem použitým pro posouzení konvergence úrokových sazeb byly srovnatelné úrokové sazby u desetiletých referenčních státních dluhopisů. K posouzení plnění kritéria úrokových sazeb byla ve zprávách Komise a ECB uvažována referenční hodnota vypočtená jako prostý aritmetický průměr dlouhodobých nominálních úrokových sazeb tří členských států, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků, a navýšená o dva procentní body. Tato referenční hodnota je odvozena od dlouhodobých úrokových sazeb v Irsku (2,8 procenta), Finsku (2,9 procenta) a Itálii (3,7 procenta) a v jednoletém období, které skončilo v dubnu 2025, činila 5,1 procenta.

([19]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/792 ze dne 11. května 2016 o harmonizovaných indexech spotřebitelských cen a indexu cen bytových nemovitostí a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2494/95 (Úř. věst. L 135, 24.5.2016, s. 11).

(12) Údaje, na jejichž základě je posuzováno plnění konvergenčních kritérií, poskytla v souladu s článkem 5 protokolu č. 13 Komise. Rozpočtové údaje Komise předložila poté, co členské státy do 1. dubna 2025 podaly zprávu v souladu s nařízením Rady (ES) č. 479/2009[20].

(13) Na základě zpráv předložených Komisí a ECB o pokroku, jehož Bulharsko dosáhlo při plnění svých závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie, byl učiněn závěr, že vnitrostátní právní předpisy Bulharska, včetně statutu národní centrální banky, jsou slučitelné s články 130 a 131 SFEU a se statutem ESCB a ECB.

(14) Na základě zpráv předložených Komisí a ECB o pokroku, jehož Bulharsko dosáhlo při plnění svých závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie, byl učiněn závěr, že Bulharsko plní konvergenční kritéria uvedená ve všech čtyřech odrážkách čl. 140 odst. 1 SFEU: průměrná inflace v Bulharsku v jednoletém období, které skončilo v dubnu 2025, činila 2,7 %, tedy méně, než činí referenční hodnota, a přezkum široké škály ukazatelů nezjistil důvody k obavám, pokud jde o udržitelnost cenové stability; na Bulharsko se nevztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku, Bulharsko je členem ERM II ode dne 10. července 2020 a během dvou let předcházejících tomuto hodnocení nebyl směnný kurz bulharského leva (BGN) vystaven silným tlakům a Bulharsko z vlastního podnětu nedevalvovalo dvoustranný střední kurz BGN vůči euru. V jednoletém období, které skončilo v dubnu 2025, činila dlouhodobá úroková míra v Bulharsku v průměru 3,9 procenta, tedy výrazně méně, než činí referenční hodnota.

(15) Na základě posouzení slučitelnosti právních předpisů a plnění konvergenčních kritérií, jakož i posouzení dalších faktorů splňuje Bulharsko podmínky nezbytné pro přijetí eura,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Bulharko splňuje podmínky nezbytné pro přijetí eura. Výjimka podle článku 5 aktu o přistoupení z roku 2005 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2026.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně

[20] Nařízení Rady (ES) č. 479/2009 ze dne 25. května 2009 o použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství (Úř. věst. L 145, 10.6.2009, s. 1).